

# SUUR PILDIGALERII › Rääma sõudekeskuse avamisel lendas saepuru

Vahur Mäe

Urmas Luik  
FOTOGRAAF

22. september 2020, 11:10  
3 min lugemist



Eile õhtupoolikul üle 100 külalise osavõtul avatud Pärnu Rääma sõudekeskuse spordimaja süda hakkas lõpuks avalikult tuksuma: ehkki noorsõudjad on juba nädala jagu Vesiliku nime kandvas spordi-Mekas rassinud – isegi Pärnumaale paariks nädalaks tööle saabunud riigipea Kersti Kaljulaidi silme all – läksid ukсед ametlikult valla peale Põhja- ja Baltimaades unikaalse sisesõudebasseini katsetamist ja igivanade puuaerude pooleks saagimist.

▶ KUULA ARTIKLIT



Kultuuriminister Tõnis Lukase, linnapea Romek Kosenkraniuse, sõudeliidu, ehitusfirma Eston Ehituse, Molumba arhitektide ja teiste projektipartnerite kõrval märkas igal sammul eri aegade sporditippe: üle kahe miljoni euro maksma läinud uusehitist olid takseerima tulnud Montréali olümpiamängude pronksimees Raul Arnemann, omal ajal NSV Liidu juunioride meistriks tulnud tandem Tiit Helmja ja Rein Põlluste, kahekordne olümpiahõbe Jüri Jaanson, tuntumatest tegevõudjatest Tõnu Endrekson, Andrei Jämsä, Kaspar Taimsoo ja Allar Rajagi. Basseini ääres uudistasid neile loodud suurepäraseid tingimusi äsja samas hoones treeningul higistanud noorsõudjad.

Teiste seas austas avamist Eesti sõudmise *grand old man*, 1950aastatel sõudmise jaoks Rääma kaldanõlvad avastanud Mihkel Leppik, kes enne pidulikku sündmust oli aastakümneid rääkinud nüüdisaegse sõudekompleksi rajamise vajadusest, mistõttu oli uue hoone esimese etapi avamine temale ühe suure unistuse täitumine. “Sellest ajast, mil unistasin, et talvelgi saaks sõuda, on möödunud ligi 70 aastat. Täna kõiki, kes keskuse ehitamist takistasid ja sellele kaasa aitasid,” ütles oktoobris 88astasteks saav legendaarne treener.



Pärnu sõudeklubi spordihoone pidulik avamine. FOTO: Urmas Luik

Keskuse arendaja Pärnu sõudeklubi presidendi Toomas Rapi sõnutsi sai aastakümneid vana idee uue hingamise peale 2008. aasta Pekingi olümpiamänge. "Eesti sõudjad said hõbemedali, üheksanda ja 17. koha, mis tõi kaasa omamoodi eufooria: selle tuules jagati lubadusi, kavandati eskiise – kõik toimetasid," jutustas isegi nooruses Leppiku hoole all sõudnu, kelle hinnangul sai määravaks 2010. aasta, mil jõuti hoonestusõiguse seadmise ja detailplaneeringu kehtestamiseni. Murranguliseks kujunes Rapi arvates 2017. aastagi. "Linn soovis liginullenergiahoonet, riik nõudis arhitektuurikonkursi korraldamist: sündis Molumba arhitektide võidutöö. Mõni aasta tagasi käisime linnapea ja toonase kultuuriministri Indrek Saarega sõudmas ja allkirjastasime peale seda kolmepoolse finantseerimislepingu. Ja nii me siin täna oleme."

Sõudejuht tõstis esile, et MTÜ-le väga suurt pingutust nõudnud projekti vedamisel abistasid klubi liikmedki. Näiteks oldi toeks projekti lähteülesande koostamisel, projektijuhtimisel ja vana saunamaja lammutamisel. "Lapsed värvisid koos treeneritega aiaposte ja said tänutäheks sinna oma initsiaalid võõbata. Oli keerulisi aegu, kohati tuli tüdimus," meenutas ehitusvaldkonnaski tegutseja, kelle sõnutsi oli väga palju abi Arvo Looritsast. "Tema korraldas enne uude hoonesse kolimist vanade jõumasinate restaureerimise."



Kultuuriministri sõnutsi saab riik oluliste projektide juurde appi tõtata juhul, kui leidub töökaid inimesi. "Riigil on siis kohus tulla ja aidata neid eesmärke täita. Oleme koos linnaga head koostööd teinud, ent pole veel teada, mis saab järgmisest ehitusjärgust," mõtiskles Lukas ja arvas, et ega arendusplaani olemasolevaga piirdu. "Isu pole ju otsa saanud: uut keskust kavandatakse edasi ja ilmselt õigustatult."

Kosenkranius meenutas, et kuulis esiti hulluna näivast ideest kümme aastat tagasi, mil ta oli abilinnapea. Meer pidas keskuse rahastamise plaani, millega riik ja linn panustavad kumbki 40, sõudeklubi aga 20 protsenti, väga mõistlikuks. "Linnarahva raha on minu meelest läinud väga õigesse kohta. Mul on hea meel, et Mihkel Leppiku silme all seda hoonet avame. Alles paar aastat tagasi, kui paadikuur valmis, vaatasime üksteisele otsa ja ta ütles mulle, et usub kõike alles siis, kui see maja valmib," meenutas linnapea ja tunnustas koostööd eri partneritega. "Siin on kõik olnud ühes paadis, olgu see nelja- või kaheksapaat."

Pärast kõnesid jõuti sümbolse lindilõikamiseni: paadipukkidele asetatud igivanade puuaerude saagimiseks moodustatud neljaliikmelised tiimid asusid tööle ja jupitasid käsisaagide vihisedes vanad mõlad hetkega. Sõudeklubi embleemiga märgistatud jupid jäid mälestuseks saagijail, labad viisid kaasa minister ja linnapea. Seejärel said huvilised proovida sõudebasseini: aerud haarasid kõik projekti partnerid alates rahastajatest ning lõpetades sõudjate ja treeneritega. Teises koosseisus istusid paati oktoobri keskel Poolas Poznanis Euroopa meistrivõistlustel paarisauerulise neljapaadil startivad Taimsoo, Endrekson, Raja ja Jüri-Mikk Udam.



Pärnu sõudeklubi spordihoone pidulik avamine. FOTO: Urmas Luik

1200 ruutmeetril laiuv avara jõu- ja ergomeetrisaali ja koolitusklassiga sõudekompleks käivitub täistuuridel sūgisel. Esmalt saavad seal sportima asuda klubi liikmed, seejärel avatakse koht järkjärgult linnarahvalegi. Organisaatorid on keskuse ehitamise jaganud viieks etapiks ja pingutavad, et kompleksi saaks etapiti täielikult valmis ehitada. Juba 2018. aasta lõpus valmisid elling ning seda ümbritsevad parkimis- ja hoiuplatsid. Edaspidi jõuab järg kohtunikke ja võistlejaid teenindava maja kätte. Siis moodustub tervik, kuna projekt näeb ette mõlema rajatise ühendamist klaasgaleriiga. Kahe maja vahelt avaneb seejärel kaunis jõevaade.

"Tervikuna hakkab kõik tööle alles siis, kui suudame partneritega koostöös täita lubaduse rajada tribüüniga, funktsionaalselt toimiva spordikeskuse. Mõistagi mõtleme kogu linnarahvale: tulevikus peaks Räämal olema ohtralt võimalusi tervist tugevdada. Soovime teha koostööd koolidega, pakkudes neile näiteks hommikusi treeninguaegu," avaldas Rapp.

